

Försäkringskassans styrfilosofi

Försäkringskassans styrfilosofi uttrycker några grundläggande idéer (synsätt) för hur den interna styrningen av myndighetens verksamhet ska utövas. Ambitionen är att uttrycka dem så enkelt och överskådligt som möjligt för att den interna styrningen ska kunna tillämpas likartat över lång tid och på så sätt bidra till en långsiktigt stabil verksamhet.

Denna styrfilosofi ska ses i ett större sammanhang där även utformningen av vår arbetsordning, vår ledarfilosofi och hur vi definierat chefsrollen sammantaget beskriver alla de krav och förväntningar som finns kopplat till chefsuppdraget på Försäkringskassan.

Principer för styrning

Vi styr utifrån fattade beslut

Styrning inom Försäkringskassan ska utgå från dokumenterade beslut. Dessa kan ta formen av och förädlas i olika slags styrande dokument, planer eller budgetar, eller vara enbart just ett beslut. Varje beslut föregås av en beredning som syftar till att berörd beslutsfattare ska få rätt förutsättningar att fatta korrekta och väl avvägda beslut.

Vi anpassar styrningen utifrån verksamhetslogik

Styrning ska vara ändamålsenlig och verksamhetsanpassad. På Försäkringskassan bedrivs många olika typer av verksamheter som kräver olika slags styrning och olika former av uppföljning. Myndighetens styrformer och olika styrparametrar ska anpassas till den verksamhetslogik som är aktuell. Det finns i huvudsak tre skilda verksamhetslogiker inom kärnverksamheten, vilka bestäms av inflödesvolymernas omfattning, handläggningens eller utredningarnas omfattning och svårighetsgrad, graden av samordningsbehov eller behov av samarbete med andra aktörer.

Vi styr återhållsamt

Styrning inom Försäkringskassan ska som utgångspunkt utövas återhållsamt. Med det menas att styrsignaler enbart ska förekomma när så krävs. Detta gäller generellt och är inte beroende av en specifik verksamhetslogik. Om verksamheter bedöms fungera väl och med stabila resultat ska styrimpulser i allt väsentligt undvikas. Omvänt ska verksamhet alltid styras när förbättringar eller förändringar krävs och då med den styrka och intensitet som bedöms nödvändig vid varje given tidpunkt.

Vi skiljer på styrning och uppföljning

Styrning och uppföljning ska alltid hållas isär. Styrning handlar om att genom beslut på olika nivåer definiera vad som behöver göras för att myndigheten som sådan ska nå uppsatta mål. Uppföljning handlar om att undersöka om fattade beslut genomförts och fått avsedd effekt för att med den kunskapen som utgångspunkt ta ställning om ytterligare beslut om styrning behövs. Uppföljning av verksamhetens genomförande ska vara tydlig och transparent och processer för uppföljning ska utformas för att inte få styrande effekter i de verksamheter som följs upp.

Bilaga till Försäkringskassans styrfilosofi

Om synen på "Beslut"

Beslut fattas på flera olika nivåer i organisationen och med olika tidsperspektiv och styrning utgår i grunden från ett dokumenterat beslut. Detta innebär att rapporter, uppföljningar, analyser, uttalanden eller allmänna utsagor inte utgör beslut och ska därmed inte leda till förändrade beteenden eller ageranden.

Om synen på "Planering"

Planering av verksamheten ska ske i den utsträckning det krävs för att säkerställa ett effektivt genomförande. Planering sker på olika nivåer i myndigheten och har olika tidshorisonter. Överplanering ska undvikas, vilket innebär att fokus ska vara på att planera för ett genomförande.

Om synen på "Genomförande"

Genomförande av verksamheten ska utföras för att nå uppställda mål och ska anpassas utifrån aktuell verksamhet. Att oreflekterat införa eller tillämpa arbetssätt som utvecklats i helt andra verksamheter och för andra ändamål ska undvikas.

Om synen på "Uppföljning"

Uppföljning av styrning syftar till att undersöka om fattade beslut genomförts och fått avsedd effekt. Detta innebär att uppföljningen i sig inte är direkt styrande, utan uppföljningen ska ge kunskap om ytterligare beslut om styrning behövs.

Om synen på "Återkoppling"

Återkoppling ska vara en självklar del för chefer och medarbetare som omfattas av en uppföljning och alla berörda ska ges möjligheter att lämna synpunkter på såväl analyserna som resultatet. Återkopplingen ska utgå från analyserade resultat och den som följts upp ska ges rätt förutsättningar för att sätta resultaten i en kontext.

Verksamhetslogik med förslag på styrparametrar

All handläggning på FK ska i grunden vara rättssäker och hålla hög kvalitet, men styrning och uppföljning måste därutöver anpassas till de olika verksamhetslogikerna som finns. Det gäller såväl inom myndighetens huvudprocesser som verksamheten i stort. Det finns i huvudsak tre skilda verksamhetslogiker inom Försäkringskassans huvudprocesser.

- Verksamhetslogik A bygger på hög inflödesvolym och behov av en hög takt i handläggningen. I de flesta fall korrelerar detta med mindre krävande utredningar. Viktiga styrparametrar för verksamhetslogik A är till exempel handläggningstider, volym, effektivitet, styckkostnader etc.
- Verksamhetslogik B innebär ärenden där det oftast krävs en mer omfattande utredning innan rätten till ersättning kan bedömas. Dessutom kommer en större del av informationen som behövs från andra aktörer än den försäkrade, till exempel vårdgivare eller arbetsgivare. Inom verksamhetslogik B är kvalitet, enhetlighet, regelefterlevnad, samt begripliga och pedagogiskt utformade beslut, exempel på adekvata styrparametrar.
- Verksamhetslogik C innebär en logik där Försäkringskassan har uppdrag att samordna andra aktörers ansvar och aktiviteter. Detta samordningsuppdrag har vi för vissa ärenden inom sjukpenning, aktivitetsersättning och underhållsstöd. Styrparameter för denna verksamhetslogik är exempelvis initieringstid, dialog, hög tillgänglighet, proaktivitet, uthållighet, relevans.